

PLANINSKI VEŠNIK.

Glasilo „Slov. plan. društva“

Štev. 6.

V Ljubljani, dne 25. junija 1899.

Leto V.

Črtice s potovanja hudomušnega Janka.

Spisal J. M.

VII. poglavje, v katerem zve bralec, da z Jankom ni dobro črešenj zobati.

(Dalje.)

Janko je kmalu dohitel nekega hribolazca, ki je bil zopet z Dunaja, in sicer odvetnik. Pridružil se mu je po svoji navadi, in skupno sta zavila po dolini Altstein proti sedlu Toblinger Riedel (2391 m), do katerega sta imela še štiri ure. Pri veselo žuborečem studencu sta se ustavila in občudovala silne vrhove, ki obdajajo to romantično dolino. Janku se je vsled svoje strmine posebno dopadel Elferkofl. Ko ga je pa odvetnik primerjal orjaškemu šilu, je izrazil skromno željo, da bi rad videl črevljarja, ki bi mogel to šilo rabiti, in pa podplat, v katerega bi ga vbadal. Vkljub silni strmini so že vse te vrhove oblezli turisti; seveda moraš nanje v pravem pomenu besede plezati.

Bilo je ravno poldne, ko sta prišla na sočno planino, na kateri se zrealita dve majhni jezери; še par korakov, in odgrnil se jima je na vrhu sedla eden najlepših razgledov v Dolomitih. V krasnem krogu obdajajo sedlo najvišji vrhovi. Najbliže stoje Drei Zinnen (2992 m) kakor trije stolpi iz srednjega veka. Malokdo pride na vse tri. Pred več leti je neki hribolazec prvi in dosedaj edini v enem dnevu splezal na vse tri. Neki drugi je poskusil isto storiti; toda revež se je do smrti pobil, ravno ko je lezel na zadnji vrh. Za mogočnim Mte. Cristallo (3231 m), ki je odtod jako podoben Mangartu, razteza svoj široki hrbet Tofana (3263 m). Dalje se vrste Piz Popena (3260 m), Mte. Pian (2296 m) in rdeča Croda rossa (3133 m). To lepo vrsto pa zaključujejo Dreischusterspitze (3160 m), na kateri sta se par dni, predno je Janko počastil Dolomite s svojim obiskom, ponesrečila dva hribolazca, dalje Schusterplatte (2953 m) in Pfannspitze (2679 m). Vsi ti

vršaci so čudovito raztrgani in razriti; človek bi mislil, da so jih obdelovali velikani, o katerih nam bajke pripovedujejo. Ako imaš količkaj domišljije, najdeš na njih pečine, podobne stolpom, šilom, ogromnim šivankam, seveda brez ušes, piramidam, mizam, stolom i. t. d.

Ko se je bil Janko nagledal, se je spomnil tudi prozaičnih telesnih potreb; odšel je v kočo, katero je postavila ravno na vrhu sedla sekcija „Hochpusterthal“. Imenuje se „Drei-Zinnenhütte“. Ima obednico, shrambo za jedila, kuhinjo in spalnico. Prostori so vsi jako tesni, vendar zadostujejo svojemu namenu. Koča, popolnoma lesena, je bila postavljena l. 1882.

Janko je bil v zadregi; ni vedel, kam naj se obrne. Na razpolago je imel samo še dva dni. Naslednji večer je moral biti na vsak način že v Toblachu; kako bi torej kratki čas najbolje porabil? Sklenil je še malo na Laško pogledati, namreč mahiniti črez sedlo Lavaredo k jezeru Misurina in odtod v Ampezzansko dolino. Imel je do mesta Cortina di Ampezzo še kosmatih šest ur. Edino to mu je presedalo, da ni imel natančnega zemljevida, po katerem bi se ravnal na potu. Kmalu se je pa potolažil z mislijo, da ne zaide prvikrat, če zaide, in da nekam gotovo pride.

„Samo pazite“, mu je dejal odvetnik ob slovesu, „da ne pridete namesto v Cortino na Laško v Belluno, potem vam ne kaže družega kakor naprej v Benetke.“

Janko se je napotil proti Paternovemu sedlu, odvetnik jo je pa mahnil nazaj v Sexten. Pot je še precej dobro zaznamenovana, in Janko se bi bil zaklel, ako bi bilo potrebno, da ne zaide.

Paternovo sedlo (Paternsattel) ni popolnoma brez nevarnosti. Na eni strani stoji najskrajnejši „stolp“ Drei Zinnen, na drugi pa moli Paternkofl svoje harpunam podobne vrhove proti nebu; oba pa spuščata vsak čas plazove kamenja navzdol in strašita hribolazce, ki se ju predrznejo s svojo radovednostjo motiti. Tudi Janka sta malo postrašila. Stal je namreč ravno pod vrhom Drei Zinnen in premišljeval, kod plezajo hribolazci nanj, kar nenadoma blizu njega zaropota. Hitro pogleda, odkod prihaja plaz in kam polzi; ta hip pa mu že prileti debel kamen mimo nosu pred noge. Janko se nehote prime za rtič, da se prepriča, če je še cel, in se spusti v tek. Gorski škrtje mu pa pošljejo še en kamen na nahrbtnik za spomin. „Da me le ni zadel v glavo“, si je mislil Janko in pogledal nazaj. Ko je videl, da se še vedno vali pesek in kamenje na sedlo, je zagodrnjal zadovoljno: „Sedaj le valite, da me le ni tam; hvala Bogu, da nimam judovskega nosu — konec bi bil gotovo šel; pogledati pa moram vendar, če je v nahrbtniku kamen naredil kaj škode.“

Odvezal je nahrbtnik, in takoj se mu je zbral obraz v žalostne gube. Na vrhu je imel steklenico polno čaja, namešanega s konjakom; to je po njegovem mnenju najboljša pijača v gorah. Vse dobrote ni ostalo nič drugega nego črepinje — čaj je popila obleka. S kislim obrazom je zmetal črepinje iz nahrbtnika in razprostrl obleko — bila je njegova paradna uniforma — po skalah, da se mu

posuši, sam je pa zraven sedel. Žalosten je čepel sredi svoje imovine kakor starinar na Starem trgu v Ljubljani, kadar ni kupčije. Toda kmalu je pozabil na čaj, na steklenico in na pijano obleko, in obliče se mu je zjasnilo. Zares, razgled, ki se hribolazcu odpre to stran Paternovega sedla, mora vsakomur pregnati žalost. Veličastno se dviguje Sorapis (3291 m) s prekrasnim ledenikom, in zraven moli Antelao svoj ostri, s snegom pokriti vrh v temnomodro nebo; okrog njiju se pa vrste nalik častni straži drugi laški Dolomiti vrh za vrhom, drug ostrejši od drugega in večinoma pobeljeni s snegom. Mogočne so res Ture s svojimi nepreglednimi snežnimi poljanami in širnimi ledeniki; toda v krasoti jih gotovo prekašajo Dolomiti po čudovitih fantastnih oblikah.

Solnce in veter sta se usmilila Janka in mu hitro posušila obleko. Spravil jo je zopet v nahrbtnik, ga oprtal, brenil jezno največji kos ubite steklenice, ki mu je prišel slučajno pred noge, ter jo ubrisal ob gori Drei Zinnen navzdol. Dobra volja se mu je kmalu popolnoma vrnila, in začel je vriskati, da se je daleč razlegalo.

Kmalu je srečal gospoda z damo. „Ste li vi vriskali,“ ga je vprašal turist. „Da, jaz,“ mu je odgovoril Janko ter se naslonil na palico z izzivajočim obrazom, češ, kaj pa to komu mari.

„Zahvaljujem vas za to,“ je povzel neznanec; „ako bi vi ne bili vriskali, bi bila popolnoma zašla. Zgrešila sva zaznamenovano pot in se obrnila po drugi stezi v ravno nasprotno stran. Tu sva začula vaše vriskanje; šla sva za glasom in kmalu sva zagledala zopet znamenje.“

„Veseli me,“ je odgovoril Janko sedaj že nekoliko prijazneje, „da sem vama, četudi nehote, pomagal iz zadrege.“

Ko je še zvedel, da onkraj Lavaredovega sedla najde pečnic, se je poslovil od njiju.

(Dalje prihodnjič.)

Na Krn (2246 m).*)

Spisal Fr. Orožen.

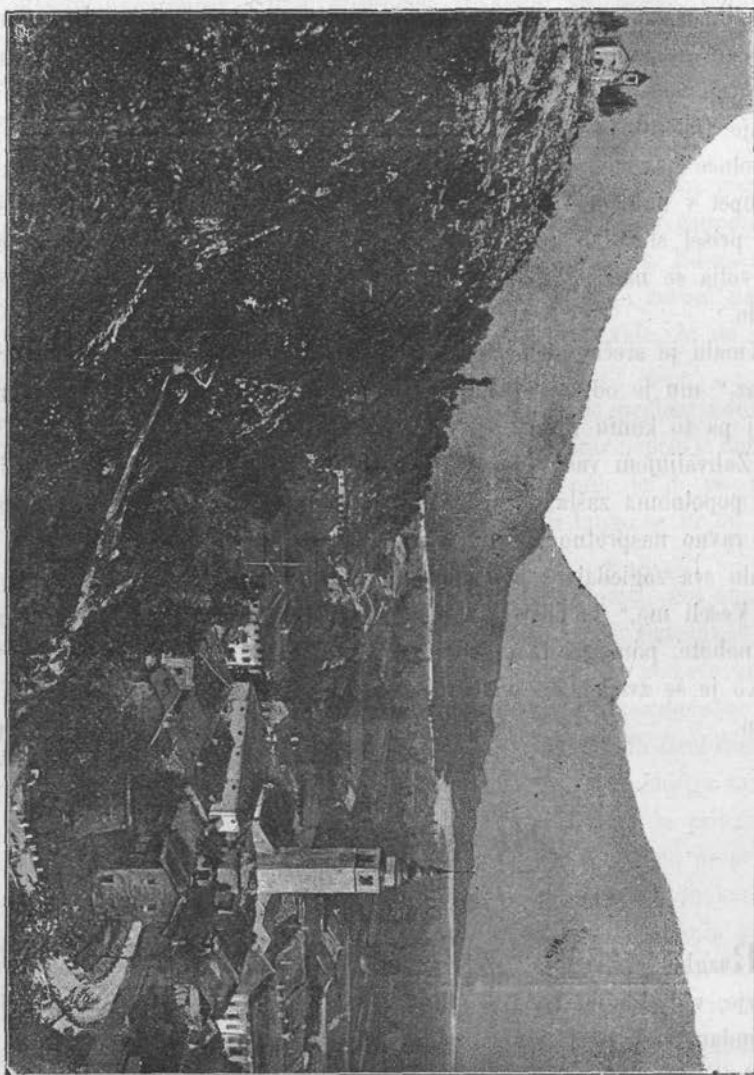
(Konec.)

Razgled s Krna je čaroben zlasti na Julijske Alpe in Visoke Ture, a tudi na morje, v Italijo in na Dolomite; četudi je semtertja malo nagajala megla, smo vendar imeli prav očiten razgled na razne strani.

Proti severu opaziš najprej v bližini kotlinico z jezercem, ki leži 1383 m visoko. Zlasti krasen je razgled na glavno panogo Julijskih Alp, ker nimaš vmes nobene višje gore, ki bi ovirala prosti razgled na to stran. Ne vidiš izlepa z drugega vrha Julijskih Alp tako lepo in v jasnih obrisih in malone do

*) Popravek: Na str. 68. v prvi vrsti naj se glasi: „Kobarid dobi l. 1900 okrajno sodišče“ namesto „Kobarid ima okrajno sodišče“. — Na str. 77. v šesti vrsti naj se glasi: „Bole ima okrajno sodišče, čitalnico itd.“ namesto „Bole dobi l. 1900 okrajno sodišče; zdaj ima“ itd.

vznožja prosto. Priznan je krasni razgled z Dobrača na Julijske Alpe, a razgled s Krna na te planine je lepši in razločnejši, ker vidiš vse posameznosti tega gorstva. V manjši oddaljenosti zreš vrh pri vrhu, vsi so goli in peščeni. V teh planinah ne opaziš nikakega reda, le njih smer od zahoda proti vzhodu je določno izražena. Julijske Alpe obdajejo Krn krog in krog na vse strani. Nedaleč od

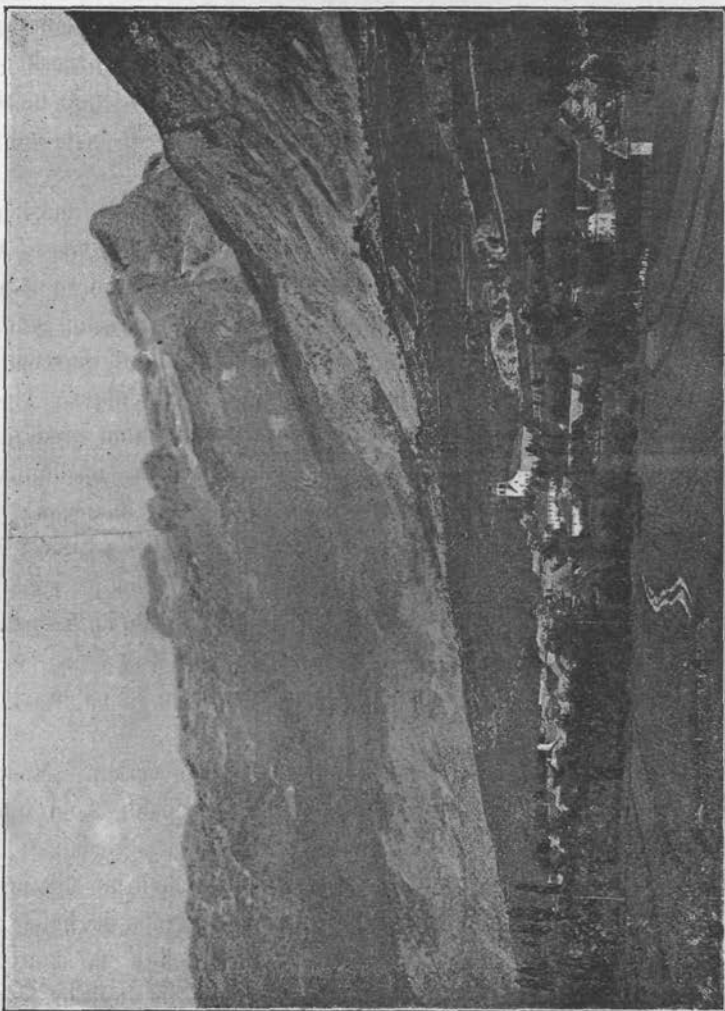

Kobarid.

Krna se vzdiguje Veliki Lemež, za njim pa Grintavec, Jalovec, Mangart, Mernik, Kepa in med Dravo in Zilo ležeče Zilske planine, ki se končujejo pri Beljaku z Dobračem. Za Dobračem pa še zasleduješ najbolj vzhodne vrhove Visokih Tur (kakor n. pr. Aukogel), katere še precej natančno razločuješ z dobrim daljnogledom.

Obrnimo se sedaj proti severozahodu.

Na to stran se razprostira pred tabo zahodni del Julijskih Alp, in sicer Velika Baba, Kanin, Konfinski vrh, Prestreljenik in pred Veliko Babo Soška dolina pri Srpenici. Bolj vzhodno je Bolška dolina in za njo Rakolansko sedlo, Viš (Wischberg) in Robon (Rombon). Bolea vidiš le eden del. Vzhodno od Mangarta sta Mojstroka in Prisojnik (Prisank), pred

Bolea.

tema pa Predelska škrbina in Svinska glava. Zadaaj za Julijskimi Alpami pa se vzpenjajo veličastne Visoke Ture z mnogimi ledeniki in poprečnicami, iz katerih drže čez glavni greben sedla in prelazi, katere imenuje ljudstvo „Tauern“ (ture). V tem pogorju se vzdiguje 3800 m visoki Veliki Klek, katerega po višini sicer nadkriljuje Ortler, nikakor pa ne glede na njega krasno obliko in zelo razsežni razgled.

Na jugozahodu uzreš Matajur (Mont majór), s katerega si je baje Alboin ogledal Furlansko nižino, bistro Nadižo, tekočo po Beneški Sloveniji, in več znamenitejših ondotnih krajev, po katerih sem nekaj dni pozneje potoval. Med Matajurjem in strmo Mijo je ozka dolina s cesto in Nadižo, kjer se začenja državna meja. Krasno in zeleno Nadiško dolino obrobajo izprva višje, naprej proti Italiji pa vedno nižje gore. V obmejni vasi Stupiei je italijanska finančna straža. Cesta vodi v Sveti Peter Slovenov (St. Pietro al Natisone), ki je čeden trg s 500 prebivalci in ima lepo občinsko hišo in izobraževališče za učiteljice s konviktom. V cerkvi še propovedujejo in pojo slovenski; ob tržnih dneh je občevalni jezik po večjem slovenski. Okoli Sv. Petra goje marljivo svilo-rejo. Pri mostu Sv. Petra je gotična cerkev sv. Kvirina, ki baje stoji na mestu nekdanjega Dijaninega svetišča.

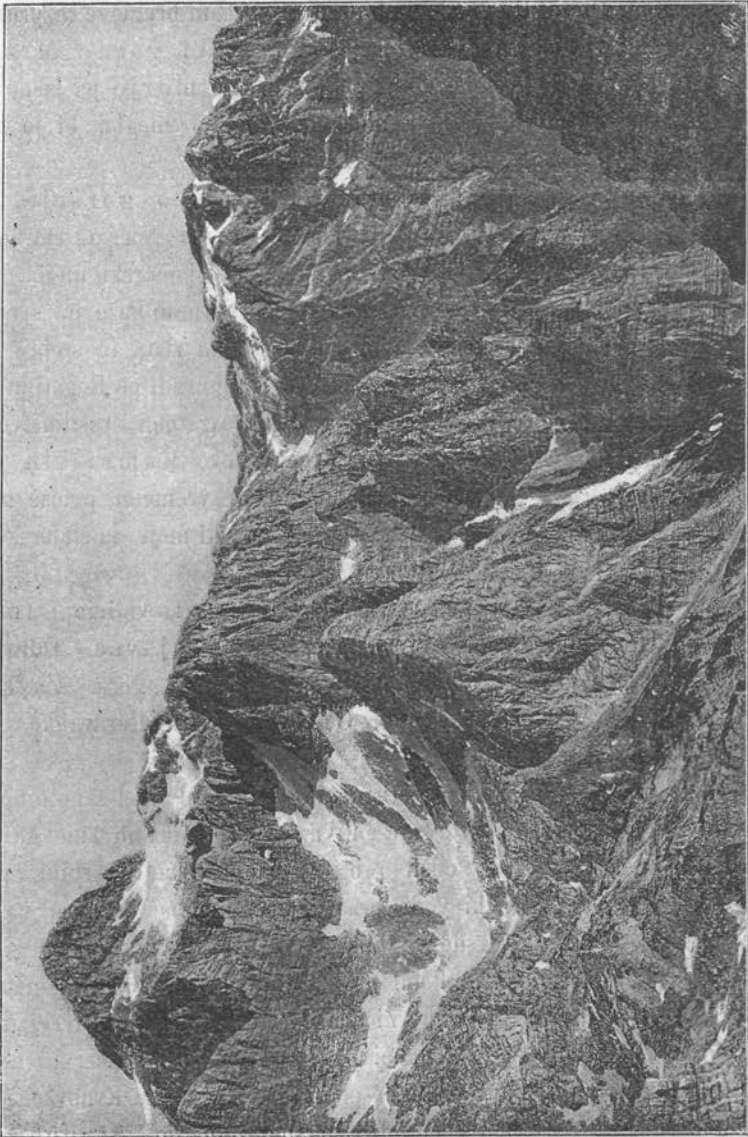
Dobra cesta vodi naprej ob Nadiži v Čedad (Cividale), nekdanje glavno mesto vojvodine Furlanske. Čedad (rimski Forum Julii) je staro mesto z mnogimi starinskimi spomeniki zlasti iz langobardske dobe. Znamenit je v tem obziru mestni muzej in stari langobardski tempelj. Mesto ima krasno stolno cerkev, gimnazijo in nižje tehnične šole ter mnogo trguje z beneškimi Slovenci. Znamenit je tudi most črez Nadižo; od tam imaš krasen pogled na Julijske Alpe in zlasti na Krn. Slovenščine sedaj v Čedadu ni več slišati. Videl sem pred mestno hišo spominsko ploščo Viktorija Emanuela in Garibaldijevo z značilnim napisom: „Italia e fatta, se non compiuta“ (Italija je narejena, a ni dovršena).

Iz Čedada vozi železnica pol ure v Videm po lepi, a precej dolgočasni ravnini. Njive so zasejane s turščico ali z deteljo, ob robu pa vidiš murbe in vinsko trto. Z železnice imaš lep razgled nazaj na Julijske in Karnske planine. Železnica vozi črez reko Ter (Torre), ki izvira izpod Muzca in po leti nima vode, ker se izgublja v široki prodnati strugi; ob deževju je pa pravi hudournik in provzroča mnogo škode.

Videm (Udine) je večje mesto, ki ima krasno cerkev „Madonna delle grazie“, lep mestni park, Garibaldijev spomenik (Garibaldi stoji zgoraj, Garibaldinec pa spodaj na zlomljeni „porta pia“), precej prostorno gledališče „Minerva“, mestno hišo (municipio) s krasnimi dvoranami in znamenitimi slikami, dve višji gimnaziji z licejem in višjo tehnično šolo. Priporočila vreden je hotel „Alla croce di Malta“. Sredi mesta se vzdiguje na griču grad (castello), na katerem je sedaj vojašnica in s katerega imaš lep razgled na Karnske in Julijske planine in po širni gorenjeitalski nižini. Tu vidiš Kanin, mogočni Krn in Matajur in v ozadju orjaški Triglav. Pred tabo se pa razprostirajo doline, griči in gore, po katerih stanujejo osamljeni beneški Slovenci, in sicer severovzhodno od goriških Brd Šempetrski Slovenci, severno Tarčentski Slovenci in ob Kaninskem vznožju Rezijanci. Vseh beneških Slovencev je okoli 40.000.

S Krna uzreš zadaj za Vidmom reko Muzzanello in Tulment (Tagliamento) in v še večji daljavi vidiš bolj nejasno Benečansko nižino z italijan-

skimi dolomiti Monte Cavallo in Pelmo, ki nas s svojo čudno obliko kar očara. Opaziš pa tudi Benetke, in razgled sega še dalje naprej po Italiji čez Bassano, Padovo in Chioggio, znano južno od Benetk ležeče ribiško mesto, katerega prebivalci kaj radi ribarijo blizu avstrijske obali in se večkrat spro z našimi ribiči.

Triglav od goriške strani.

Proti jugu imaš pred sabo Kolovrat ob italijanski meji in velik del grebena, ki tvori državno mejo med Avstrijo in Italijo. Obmejni Slovenci si tam mnogo denarjev služijo s tihotapstvom; zlasti tihotapijo tobak v Italijo. V neki obmejni gorski vasi je n. pr. tobakarnica, ki speča nad 70.000 gld. tobaka na

leto. Tihotapei imajo pse tako priučene, da teko pred tihotapei in preiskujejo kraj. Ko opazi pes italijanskega finančnega stražnika, priteče takoj nazaj k svojemu gospodarju in ga s tem obvesti o bližnji nevarnosti. Zadnje čase tihotapstvo nekoliko ovira iz Sicilije došel, jako velik „financier“, o katerem pravijo naši ljudje, da skoči pet sežnjev daleč in da mu ni moči uteči.

Za Kolovratom so južni odrasleki ob desnem soškem bregu se razprostirajočih Julijskih Alp. Proti Gorici dobro razločuješ Trnovski gozd z Mrzavcem, Sveto goro, Trstelj in druge vrhove. Jadransko morje pa jasno vidiš ob solnčnem vzhodu, drugače pa je nad morjem navadno megla, ki jo nazivljejo „mrč“ (čad).

Na jugovzhodu zagledaš v bližini Tolminsko gorovje, za tem Pórezen, Blegaš, Idrijsko gorovje in Hrušico z Nanosom in še dalje proti jugovzhodu Javornike s Snežnikom ob kranjskoistrski meji.

Znamenit je tudi razgled proti vzhodu, kjer se nam kaže po svojih pravljicah znani Bogatin. O tej gori pravijo, da je polna zlata in srebra in da je v njej zakopanega 700 voz blaga. Zato lahkoverni ljudje radi po Bogatinu kopljejo. Nadalje vidiš Veliki vrh, Kuk, Vogel, po raznovrstnem rastlinstvu slovečo Črno prst in Jelovico. Uzreš pa tudi razne vrhove Kamniških planin, in v veliki daljavi še jedva spoznaš ob zelo ugodnem vremenu poteze najvišjega vrha v Dolenjskem gričevju, Kuma ob Savi na štajerski meji, in štajersko Lisco pri Sevnici ob Savi.

Poglejmo še končno na severovzhod. V tej smeri vidimo Lanševico, Kal, Velika vrata, Debeli vrh, Lipač in Kanjavec. Odtod naprej plava pogled na orjaški Triglav, ki je najvišja slovanska gora. Za Triglavom ti pa uzre oko ob kranjskokoroški meji Grintavce ali Karavanke, ki so se nam kazale kot črna poteza.

Razgled s Krna me je prav prijetno iznenadil, kajti videl sem mnogo meni še neznanega sveta. Poldrugo uro smo bili na vrhu; zapustili smo ga prav zadovoljni ob 11 $\frac{1}{2}$ uri ter zopet odšli proti prej imenovani škrbini, potem pa ubrali za povratek drugi pot, ki vodi prav strmo malone tri ure na planino Kašino. Med potom se spodrsne vodnik, in iz koša pade na srečo — prazen sodček, ki se je z veliko hitrostjo kotal proti Kuhinjski planini in končno izginil brez sledu. Kuhinjska planina ni daleč od Kašine, je precej velika in ima okoli štirideset staj in stanov, naliči pa večji vasi. Pot sicer ni nevaren, a utrudljiv. Konji se pripaso z niže ležečih planin celo do vrha Krnovega. Ta paša je sicer zelo borna, zato pa bolj sočna. Prišli smo žejni do „Studentev“, kjer izvira pitna voda okoli 1150 m nadmorske višine, odtod pa na planino Kašino (ital. „cascina“ = sirarnica, pristava) ki je 1057 m nad morsko gladino in stoji liki zelenica ravno ob vznožju Krna ali „Planje“, kakor domačini imenujejo to goro. Tu imajo Krnčani mnogo živine. Okoli in okoli ni videti drevesa, le pri tej planini je še precej macesnov in smrek na razmerno malem prostoru. Tudi

javori, topoli, črešnje, orehi, lipe in bukke še rasto tod, četudi le posamezno, živini za senco. Pod pastirsko kočo so gnojni zelniki, kjer sade bližnji vaščani glavnaty kapus. Okoli drugih planin, ki niso daleč od te, ne vidiš niti drevja, niti zelnikov. Tu sem videl starega, a še dokaj krepkega očeta našega znanega zgodovinarja Simona Rutarja.

Od Kašine smo prišli po precej lepih, seveda s kamenjem posejanih pašnikih v pol ure v malo a lepo gorsko vas Krn (940 m) in se nastanili v prostorni in lični rojstni hiši (št. 2) našega profesorja Rutarja, katerega zahvaljujem za marsikatero važne podatke v tem spisu. Ob potu je nekaj prav dobrih studencev, zlasti omenjam izvrstni studenec v grapi pod Rutarjevo hišo. Okrepčali smo se v gostoljubni hiši, kamor so nam že prej prinesli nekaj jedi in pijače iz Tolmina. Od Rutarja je še dve uri v Volarje v Soški dolini; pot je iz početka prijeten, proti koncu pa je precej kamenit, kar ni ravno prijetno za utrujenega potnika.

Tako smo prišli v Volarje, mimo katerih teče „bistra hči planin“. Brodnik nas je prepeljal na desni breg prozorne Soče, in na vozovih smo dospeli proti večeru zopet v Tolmin prav veseli in zadovoljni, da se nam je tako dobro posrečil veliki izlet na mogočni Krn*).

* * *

Poti na Krn so: 1. Iz Tolmina čez planino Sleme (4 ure, lep razgled na Beneško ravan), potem čez Peske mimo malega jezera in skozi težaven „kamin“ nad Krnskim jezerom na sedlo in na vrh (4 ure). Blizu sedla bo stala planinska kočica Soške podružnice „Slov. plan. društva“. Vsega pota je 8 ur. (Pot je zaznamovan po Soški podr. „Slov. plan. društva“.)

2. Iz Tolmina v vas Gabrije in odtod v vas Krn, od tam pa strmo na vrh (7 ur). Ta pot je sicer bližji od prvega, a dolgočasen. Razgled proti severu se ti odpre šele na vrhu. Na tem potu vidiš Soško dolino in v Italijo. Tudi ta pot vodi do nameravane planinske kočice in je po Soški podružnici zaznamovan.

3. Iz Kobarida čez Libušinje in Vrsno, kjer se je rodil slavni pesnik „planinskega raja“, Simon Gregorčič. Ta pot se združuje na senožeti oziroma na Kuhinjski planini s potjo iz Gabrije (7 ur). Nad Kuhinjsko planino je Zaplanska planina, od koder je dve dobri uri na vrh. Pri potovanju na potih 2 in 3 moreš prenočiti na Kuhinjski planini ali v nižje ležeči vasi Krnu.

4. Iz Kobarida čez Sočo in vzhodno navzgori na Drežnico (558 m), čez Košeč in Zaplansko planino na vrh (7 ur). Ta pot je sicer s početka naj-

*) Slovstvo o Krnu je zelo uborno. Karel pl. Czoernig je objavil v „Zeitschrift des D. u. ö. A.-V.“ 1872 dve strani obsegajoč spis o Krnu s cinkografrano panoramo zahodne polovice Julijskih Alp. Drugi spisi omenjajo Krn v bornih par vrsticah. Več podatkov mi je dala Rutarjeva „Zgodovina Tolminskega“ in „Poknežena grofija Goriška in Gradiščanska“ (Slovenska zemlja I. del, izdala „Slovenska Matica“ 1892 in 1893). Uporabil sem tudi kratek Rutarjev rokopis o Krnu, ki ga je spisal še kot dijak.

pripravnejši, a v drugi polovici najstrmejši in zaradi tega ga ne bi priporočal. (Po Soški podružnici zaznamovan.)

5. Iz Trente oziroma Soče na Krn (pot še ni zaznamovan).

Vodnike lahko dobiš v vseh imenovanih izhodiščih.

Iz Ljubljane čez Pohorje do Drave in nazaj.

Spisala Pavla Borštnerjeva.

Vsakomu, ki rad hodi po gorah in uživa na visokih vrhah pogled v daljnje kraje mile naše domovine, se vsiljuje želja, tudi v te oddaljene kraje priti ter spoznavati posamezne dele lepih naših pokrajin.

Prilika je nanesla, da bi imela obiskati brata v Št. Lovrencu, trgu na progi od Maribora proti Koroškemu, onkraj Pohorja. Navadni potovalci bi se peljali iz Ljubljane z brzovlakom v Maribor in tako prišli v kakih petih urah v Št. Lovrenc. Pravi turisti in turistinje pa napravijo vse drugače — udarijo jo naravnost čez hribe, posebno pa še, ako vedo, da pridejo v prijazne in zanimive kraje, gredoč pa obiščejo tudi drage si prijatelje in znance.

Bilo je v začetku meseca avgusta lanskega leta, ko sva z očetom odhajala iz Ljubljane; do Kamnika sva seveda porabila železnico, odtod pa se po malem zajtrku napotila peš po znani bližnjici čez Póreber v Gornji grad, kamor sva prišla v štirih urah. Pripekalo pa je solnce, ko sva pod skalovjem lezla proti Črni (902 m) na meji kranjskoštajerski, tako, da si nisem samo želela hladne sence, nego skoraj tudi onega dežja, ki nas je tako neusmiljeno močil, ko smo malo poprej, dne 20. julija, iz Gornjega Tuhinja šli na Menino planino (1500 m) k otvoritvi Gornjegrajske koče.

Gornji grad ima jako lepo lego; posebno se odlikujeta grad ljubljanskih škofov in cerkev, ena največjih na Štajerskem. Gornji grad je ustanovil l. 1140. plemeniti Diebold z dovoljenjem oglejskega patrijarha kot benediktinski samostan. Črez 320 let pa je cesar Friderik III. podelil ta samostan z vsem posestvom novo ustanovljeni škofiji ljubljanski. Cerkev je sezidana v lepem renesanskem slogu ter je impozantna po svoji velikosti in krasni kupoli.

Ker sva še pred večerom hotela priti v prijazen trg Šoštanj, in ker mi je Gorujski grad že od prej znan, sva se le malo časa mudila ter odrinila proti Mozirju. Ko prideš proti Sv. Frančišku Ksaveriju, se ti odpre zgornja Savinska dolina. Krasen je pogled čez to dolino od holmca „Straža“, na katerem stoji znamenita cerkev sv. Frančiška, sloveča božja pot. Kako je ta cerkev slovela, kaže to, da so si nekatere fare sezidale svoje posebne romarske hišice, kakor n. pr. Idričani, in da so postavljali tablice kot kažipote na raznih stezah, po katerih so romarji hodili k tej cerkvi. Kako slavna je bila ta božja pot, kažejo dalje dragocena darila, katera so cerkvi darovali različni visoki stanovi, celo

cesarske rodbine. Med dragocenostmi, katere pa je večjidel 1787. leta konfiskoval cesar Jožef, se je nahajalo zlato, 140 lotov t. j. blizu $2\frac{1}{2}$ kilograma težko dete, katero so takrat cenili na 2463 gld. Poslala je bila to dragoceno darilo kraljica napolitanska, soproga Karla III. Sedaj ti kažejo tega zatega princea samo še kapico iz zlatnine, katero je baje pri konfiskaciji skril cerkovnik.

Pri Drožmirju (Frattmansdorf) pelje cesta na levo proti Ljubnemu in Solčavi, čez Savino pa na desno proti Mozirju mimo vasi Okonine s cerkvijo s tremi kupolami, potem mimo Št. Janža in dalje mimo trga Rečice, ki stoji dobre četrte ure od ceste na levo. Nad Rečico proti severu se nahaja razvalina Rudnik. Dalje na desno blizu ceste je grad Vrbovec (nemški Altenburg), lastnina ljubljanskega škofa. Blizu stoji na prijaznem griču znani samostan Nazaret. Ko je namreč ljubljanski škof Tomaž Hren leta 1615. kupil grad Vrbovec, je kupil tudi onkraj Savine ležeči holmec Gradišče, na katerem je sezidal kapelico, posvečeno Materi božji. To kapelico je podelil pozneje škof Reinald frančiškanom, katere so bili s Hrvaškega pregnali Turki. — Pod Prihovo se zavije cesta proti severu, in kmalu smo v Mozirju.

Po kratkem počitku v tem prijaznem trgu sva prišla po bližnjici v vas Gorenje. Tukaj se začne Penkov graben, po katerem teče temna Paka in v katerega zavije železnica proti severu, ko prihaja od postaje pri Rečiški vasi pod Oljsko goro. Že od Mozirja nas pozdravlja gora Oljka ali Oljska gora (734 m) s prijazno cerkvijo z dvema stolpoma. Znamenita je ta velika cerkev spričo kripe z dvema vhodoma do božjega groba, in ker na glavnem oltarju sede iz lesa izrezani liki apostolov v naravni velikosti pri zadnji večerji. Gora Oljka je najlepši kras vse Savinske doline. Najlepši razgled sem uživala z nje že večkrat prej. Odtod vidiš ne le Savinsko in deloma tudi Šaleško dolino, ampak tudi Kamniške planine, proti zahodu Menino in Veliko planino, proti jugu Kum, proti jugovzhodu celo hrvaške gore, proti vzhodu Rogaško goro in proti severu dolgo Pohorje, čez katero naju je drugi dan popeljala pot. Iz Mozirja je marljiva Savinska podružnica dala pot markirati na Oljsko goro.

Ker dela cesta preveliko ovinkov, sva šla kar naravnost čez hrib Lukovico v Šoštanj. Mračilo se je že, ko sva prišla v ta trg, ki leži ob Paki v Šaleški dolini. Če tudi nekoliko utrujena, vendar sva še ostala v pozno noč v prijaznem razgovoru pri gostoljubni rodbini.

Šaleška dolina je ena najlepših izmed manjših dolin. Razprostira se med Šoštanjem in Velenjem; na južni strani jo omejujejo precej strmi griči, čez katere drže razni prehodi, na severni strani pa se cepijo od nje razne dolinice, ki segajo precej daleč med gorovje. Po taki dolinici pelje cesta v toplice Topolščico pod Lomom, odkoder vodi pot proti zahodu v drugo dolino, po kateri se pride od Šoštanja proti zahodu na goro Sv. Križa (1044 m) pri Belih vodah, znano božjo pot. S te gore se najlepše vidi Šaleška dolina. Po drugi dolini proti severu pelje cesta na Zavodnje in dalje mimo Št. Vida proti Črni na Koroškem.

Od Št. Vida ob štajerskokoroški meji pa drži pot proti severu na goro Sv. Uršule (1696 m), s katere je krasen razgled.

Šoštanjska farna cerkev je zunaj trga v Št. Mihelu, in od tam pelje sedaj zaznamenovana pot ob Velenjski dolini v Št. Miklavž, v Podgorje in v Slovenj-gradec. Nameravala sva drugi dan po tej poti v Mislinjsko dolino priti, pa ker so že bili začeli graditi železnico skozi Hudo luknjo, naju je radovednost gnala na to stran. Peljala sva se torej drugi dan od Šoštanja do Velenja po železnici. Pri Pasji vasi krene posebna proga k rudokopom pod Škalami. Škale stoje kaj mogočno nad Šaleško dolino. Od tam sem gledala ob drugi priliki čez Boskovec (Bliskavec) na Škofovo planino, ki se menda zato imenuje tako, ker ima reber tako obliko, da se vidi, kakor bi ležal škof v ornatu na mrtvaškem odru. Sploh je razgled iz Škal prav mičen. Lepe cerkve, gradovi, čudovite razvaline krasi zelene holmce, ki obkrožujejo Šaleško dolino.

(Konec prihodnjič.)

Društvene vesti.

Zahvala. „Slov. plan. društvo“ prav iskreno zahvaljuje vse slavne občine, vsa slavna društva in vse častite rodoljube, ki so kakorkoli pripomogli, da smo dostojno sprejeli drage nam brate iz Češke ob letošnjih Binkoštih.

Češka podružnica je brzojavila „Slov. plan. društvu“ dne 21. maja nastopni prisrečni pozdrav:

Ve dnech, kdy naši krajané alí ve středu národa bratrského, nám nade vše pomýšlení milého, kterému ve všech snahách přejeme zdar nejkrasnější a jehož vřele city ke snahám naším lid český sídečně opětuje, vzpomínáme srdečně návštěvy české mezi vámi. Milí krajané povědí Vám, jak vřele sledujeme rozvoj váš, jak vážíme si vás, jak milujeme vás.

(V dnevih, ko bivajo naši rojaki sredi med bratskim, nam vsem ljubim narodom, kateremu želimo pri vsakem prizadevanju najlepši uspeh in katerega vročim čutom za naša stremljenja češko ljudstvo prísrečno odzdravlja, se spominjamo od srca češkega obiska med vámi. Ljubi rojaki vam povedo, kako resnično da opazujemo vaš razvoj, kako smo na vas ponosni, kako da vas ljubimo.)

Darovi. Osrednjemu društvu: Za Triglavsko kočo: Gosp. A. Schweiger

2 gld., iz nabiralnika na Rožniku 85 kr., iz nabiralnika na Šmarni gori 4 gld. 28 kr.

Novi člani:

Osrednjega društva:

Gd. I. Makek, posestnik na Jezerskem (ustanovnik).

” Peter Dobravec v Ljubljani.

” Boleslav Bloudek, c. kr. inženir in častni občan v Tačnu.

” I. Malenšek, posestnik in predsednik okraj. šolsk. sveta v Tačnu.

” Josip Dodič, knjigovodja „Kmetске posojilnice“ v Ljubljani.

(V 5. številki med novimi člani naznanjeno tvrdko Kham in Murnik, trgovca v Ljubljani, smo črtali iz imenika, ker ni pristopila v kljub svobodni prijavi.)

Češka koča na Spodnjih Ravneh pod Grintavcem bode gotova do konca avgusta t. l. Les so delavci že posekali in ga spravili na stavbišče, kjer ga sedaj obsekavajo in pripravljajo apno pa kamenje za podzidje. Od koče je krasen razgled in nje lega kakor nalašč za daljše bivanje v planinah. Ta planinski dom bode najudobneje opravljen in najugodnejše oskrbljen. Otvori se prve dni septembra meseca.

Planinska soba na Sv. Višarjih.

Simon Ineko, dekan v Žabnici na Koroškem, je dovolil „Slov. plan. društvu“ v porabo

dobro urejeno sobo s tremi posteljami na Sv. Višarjih. „Slov. plan. društvo“ torej opozarja svoje člane na to udobnost s pristavkom, da je soba rezervirana do 8. ure zvečer članom „Slov. plan. društva“, nadalje pa tudi drugim turistom, ako ne bi bilo do omenjene ure nobenega naših članov. Naši člani plačajo 40 kr. za prenočišče. Iskreno zahvaljujemo č. g. dekana za posebno naklonjenost našemu društvu in planincem sploh.

Meteorološka opazovalnica na Kredarici. „Slov. plan. društvo“ ima najvišjo meteorološko opazovalnico na Kranjskem in sicer v Triglavski koči (2515 m) na Kredarici, tri četrti ure pod vrhom Triglava. To opazovalnico je letos omenjeno društvo izdatno izboljšalo z novimi dragocenimi instrumenti, katere je dobilo po naklonjenosti visokega c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk in c. kr. osrednjega zavoda za meteorologijo in zemeljski magnetizem na Dunaju. Društvo je dobilo barograf, ki bode dobro služil obiskovalcem Triglavske koče pri opazovanju zračnega tlaka. Nadalje je dobila opazovalnica tlakomer-samopisec in tlakomerni toplomer, ki je važen za korekturo aneroida. „Slov. plan. društvo“ ima zanesljivega in veččega čuvaja, ki bode tudi vodil opazovalnico.

Izlet „Slov. plan. društva“ na Gorjance. V soboto zvečer, dne 10. junija, je odpeljal dolenski vlak veselo družbo slovenskih planinarjev iz Ljubljane tja v Novo mesto, da polezejo drugi dan v nedeljo na Gorjance, oziroma k Sv. Miklavžu (969 m). Po deževnem večeru je napočilo krasno poletno jutro, in ko so bili dospeli izletniki — bilo jih je 21 — (Novomeščani se izleta niso udeležili) po enourni zgodnji vožnji v Brusnice pod Gorjance, je bilo gotovo, da jim ostane lepo vreme ves dan naklonjeno. Gorjanci, o katerih pripoveduje ljudstvo obilo pravljic in pripovedi, ki jih je v lepi besedi zapisal širjemu občinstvu prof. Trdina, so pozdravljali izletnike že od daleč s svojo široko mogočnostjo. Do vrhovja se jim vzpenjajo gozdi, polni krasnih bukev z debli, izmed katerih tega in onega še trije možje ne objamejo. Vmes je vtkan tuintam bujno cvetoč travnik, po brežinah pa rodi marsikatera gorica pristno dolensko kapljico. Prebujna rast ovira pač premnogo-

krat razgled, ki je pa povsod, kjer je kak presledek, zelo lep. Razprostira se pred gledalcem miloba dolenske ravni, v daljini pa obkrožujejo visoki hribi obzorje. Na vrhu, kamor prideš v 2½ ure hoda, bi trebalo gosto drevje na več krajih izsekati, da se otvori neoviran razgled. Tja k 1181 m visoki Sv. Geri, kamor se pride po gozdnatem hrbtu Gorjancev od Sv. Miklavža (969 m) v 1 uri, niso prišli izletniki; saj je bilo okoli cerkvice sv. Nikolaja preza-bavno, da bi bili smeli to veselo vrvenje prezirati. To nedeljo je bil pri sv. Nikolaju cerkveni shod. Na stotine ljudstva je priromalo na Gorjance; vsa pota, katera vodijo iz Kranjske in iz Hrvaške na goro, so bila polna vernega ljudstva. Kapelan čast. gosp. Anton Jarc iz St. Jerneja, član „Slov. plan. društva“, je služil sv. mašo.

Jako so zanimala bogate, slikovite noše Vlahinj, ki so se bile odličile s pisanimi krili, z izšivanimi in pletenimi predpasniki, z efektnimi belimi naglavnimi rutami, v katerih so se svetili ob ušesih dolgi svetlikajoči uhani. Razvila se je tu na vrhu Gorjancev prava ljudska veselica; saj ni manjkalo krčmarjev, ki so pripeljali na vrh polne sode pristnega dolenjca in ki so pekli na ražnju tolste janjee.

Do opoldne so se planinci mudili na vrhu. Dajali so duška svojemu veselju v planinskih pesmih, katere je ljudstvo pazno poslušalo. Odvetnik doktor Vilfan iz Radovljice pa je navduševal zbrani dolenski narod z govorom k ljubezni do prelepe domovine. Prebili so tako Gorenjci eno dopoldne med Dolenjci, med preprostim narodom, ker hodi na Dolenskem menda le preprosti narod na hribe! Saj bi sicer Novomeščani ne bili pustili vnmarr redke, da prve (!) prilike, da bi bili pozdravili v svoji sredi zastopnike slovenskega društva, čigar narodnostni in kulturni pomen ni neznat, čigar ideje kličejo in združujejo marveč tudi daljnji češki narod k skupnemu delovanju s slovenskim narodom v češki podružnici „Slov. plan. društva“.

G. dr. Volčiča prav pristrčno zahvaljujemo, da je priskrbel novomeškim razmeram primerna prenočišča.

Drugi društveni izlet priredi „Slov. plan. društvo“ Sv. Petra in Pavla dan (29. junija) na Sv. Višarje. Odhod o

polnoči, povratek 29. junija ob 9. uri zvečer. Izlet bo le pri ugodnem vremenu.

Markacija. Pot iz Šmartna pri Taenu na Šmarno goro je sedaj znamenovana. Te poti se posebno radi poslužujejo oni ljubljanski izletniki, ki hodijo s Šmarne gore čez Gamlje na Črnuče.

Društvene razglednice. „Slov. plan. društvo“ je založilo razglednice, ki predstavljajo Javornik-Medvedov Turn (1240 m) v zimskem času. Slika je napravil član odseka amater-fotograf „Slov. plan. društva“, gospod A. Gregorec, razglednice pa je izdelala tvrdka Husnik & Hänsler v Pragi jako čisto in natančno ter ceno. Prvi natisk (1000) je društvo takoj razpečalo ter naročilo že drugega.

V Vintgar! Od železniške postaje na Javorniku je do „šuma“ 1 uro in potem do dobro znane Žumrove gostilnice „Vintgar“ konec Vintgarja zopet 1 uro hoda. Od tam pa prideš tudi v 1 uri na Bled. Ker za vzdrževanje Vintgarja ni nobenega rednega

dohodka, je v Vintgarju pod „Rančo pečjo“ železna pušica za prostovoljne darove.

Restavracija „Vintgar“ je odprta od srede meseca maja do konca septembra vsakega leta. Mrzla in topla jedila in dobre pijače se vedno dobe. Večjim družbam pa svetujemo, naj poprej naznanijo svoj prihod, ako žele kosila, da se začasa pripravi. — Oglejte si Vintgar in občudujte njega prirodne krasote!

Ob Vrbskem jezeru na Koroškem priporočamo prav toplo vsem, ki žele poletenski čas prebivati ob tem jezeru, naj se nastanijo pri naslednjih naših rojakih:

1. Pri Mariji Goričnikovi, p. d. pri stari Krištofinji, v Škofičah. Do jezera je sicer pol ure, pa skozi gozd do „Auenhofa“. 2. Pri Janezu Černicu in Matevžu Kaklju tik jezera pri Kneip-povem kopališču (Auenhof). 3. Pri Andr. Moraku v Vrbi na južnem bregu jezera.

Pošta: Vrba ob Vrbskem jezeru (Velden am Wörthersee).

Književnost.

Kranjsko v slikah in opisih. Spominski album. 13 listov s slikami. 12 opisov. Založil L. Schwentner v Ljubljani. Cena 90 kr., po pošti 1 gld. — Zanimanje za našo prelepo domovino se vidno množi in vedno bolj in bolj širi; zato je ta album jako primerna publikacija, ki bode budila prijetne spomine s potov križem domovine ne le rojakom, nego tudi drugim Slovanom, ki vedno rajši prihajajo v naše pokrajine. Ta prelepi album priporočamo tolikanj bolj, ker predločuje res s krasnimi slikami in poetičnimi opisi bisere naše dežele. Vse hvale je vredno, da omenja album tudi tistih naših mož, ki so zaslužni za proevit naše domovine, ter da se spominja tudi našega planinskega društva in njegovih pospeševalcev na Gorenjskem: Aljaža in Robleka.

Vintgar. Slika iz gorenjske Švice. Spisal Ivan Godec. Ponatisk iz „Doma in Sveta“. Založil Jakob Žumer v Gorjah.

Ljubljana, 1899. Cena 10 kr. — To je naslov prav lični knjižici, ki nam služi kot kažipot po slovečih divje romantičnih tesneh, pravem biseru prelepe gorenjske pokrajine. Tod se drevi in peni Radovina*) med skalnimi stenami in nas očaruje po svoji prozorni zeleni barvi v raznih niansah. Knjižica ima 10 prav lepih sličic, ki nam predočujejo zanimivosti romantičnih tesni. Pri-dejan je prav poučljiv zemljevid, ki obsega Vintgar in okolico (1:60.000) in Vintgar posebej (1:21.500). Čisti dobiček omenjene knjižice se porabi za vzdrževanje Vintgarja. Naj bi torej domoljubi radi po njej segali. Dobiva se pri založniku Jakobu Žumru v Gorjah (pošta Gorje pri Bledu).

*) Oblika Radožna je takisto neknjižna oblika kakor bukže. Pisati je Radovina (z naglasom na prvem zlogu). Beseda je iz podstave rad z obrazilom ina, ov med podstavo in pritklino pa je razvezani polglasnik. Vsaka druga izvaja je samovoljna.

Vse častite člane prosimo nujno, da blagovole čim prej poravnati članarino ter se pri tem poslužiti poštne nakaznice.

Na znanje! Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 3 glđ.; poleg tega zneska plača nov član tudi 1 glđ. vpisnine. Ustanovnik plača 30 glđ.

Gabrijel Devetak

v Kobaridu

naznanja p. n. slavnemu občinstvu, da je v svoji novi hiši sredi trga otvoril **gostilnico**.

Toči dobro, pristno vino in Steinfeldsko pivo. Vsaki čas postreza z gorkimi jedili in svežim surovim maslom po jako nizki ceni.

Za gospode turiste prenočišča po 30 kr. za osebo. Na razpolago je 6 sob.

Nadalje naznanja, da ima tudi tovarno za sodovo vodo; izdeluje sifone in pokalice.

Na prodaj je fotografski aparat (13 × 18)

za povzeme z roko in na stativu. Ima 70 cm dolg meh (za teleobjektiv), tri kasete, stavek za leče, momentno zaklopko in stativ.

Naslov pove iz prijaznosti uredništvo

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,
priporoča

svojo na novo urejeno de'avnico za Florijansko cerkvijo v ulicah na grad št. 7. v naročitev vsakovrstnih strugarskih koščenih, roženih in drugačnih izdelkov, katere bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Josip Maček

na Mestnem trgu v Ljubljani

priporoča svojo zalogo mnogovrstnih domačih in tujih žganih pijač, kakor: pristen brinovec, slivovko in tropinovec, I. vrste francoski in ogrski konjak, rum in mnogovrstne druge likerje po nizki ceni.

Hribolazcem, ki gredo iz Bohinja na Triglav, ali pa krenejo s Triglava v Bohinj, se priporoča gostilnica **Blaža Hodnika (Galetova)** v Srednji vasi za prenočišče. Postrežba dobra in točna. Večjim družbam se preskrbijo čedna ležišča v vasi.

FOTOGRAFIJA

je nedvomno najlepša in najkratkočasnejša zabava!

Fotografski aparati

in sploh vsi drugi v fotografsko stroko spadajoči predmeti za amaterje in za strokovnjake so vedno v največji zalogi na razpolago.

Pouk v fotografiranju za novince pre-
skrbim sam in brezplačno.

Ceniki so vedno brezplačno na razpolago.

Dalje priporočam svojo tovarniško zalogo
papirja ter pisalnih in risalnih
potrebščin.

JOS. PETRIČ,

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 4.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna

oljnatih barv, sirneža, laka in kleja.

Zaloga

slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✦ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ✦

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Slomškovi ulici št. 9,
(zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj **kamenoseški obrt**, posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastoj.

Vsakovrstne

napise na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

HUGON IHL

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 4,

priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste **suknenega in manufakturnega blaga** na debelo in na drobno po najnižjih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,

se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRİČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Prešernovi ulici št. 9,

priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavrtnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče za turiste.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastoj

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 7,

se priporoča

za vsake vrste **ključarska dela**,

katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Engelbert Franchetti,

brivec v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3,

priporoča slav. p. n. občinstvu svojo novo in elegantno urejeno **brivnico**.

Za dobro in točno postrežbo je najbolje preskrbljeno.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lektarica v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter mnogovrstnega **medenega blaga** in slaščice.

Kupuje med v panjih in vosek.

J. Bonač

v Ljubljani,

v Šelenburgovi ulici št. 5, naspr. nove pošte,

priporočam vjudno svojo trgovino s

papirjem in s pisalnimi potrebščinami.

Vzorci papirja pošiljam na ogled.

V svoji knjižgoveznici izdelujem vezi preproste in najfinjše.

Prezamljem izdelovanje vsakovrstnih

razglednic po fotografijah. 1000 lepih razglednic 14 — 16 gld.

Imam veliko zalogo razglednic mesta Ljubljane z različnih strani.

10 najlepših razglednic samih cerkev ljubljanskih za 33 kr., s pošto 38 kr.

Edina zaloga srčnih družbe sv. Cirila in Metoda (iz Hartmuhove tvornice).

Prekupnikom velik popust.